

Temamøde d. 11. juni 2010. Kvalitet og bæredygtighed.

Karsten Ohrt's gruppe, kunstmuseer.

Referat fra gruppedrøftelsen.

Indledende bemærkninger v. Ohrt: Der er stor forskel på kunstmuseerne og kulturhistoriske museer i denne sammenhæng, vi har derfor valgt at dele grupperne i forhold til museernes kategori denne gang. Fokus for dagens diskussion: Hvordan opnår vi størst mulig kvalitet indenfor de 5 søjler?

Ideen om Kunstmuseum Danmark. 1970'erne. Vi kan tage udgangspunkt i den diskussion, der var dengang, hvor museumsfolk blev enige om, at museerne skal indsamle forskelligt for samlet set at samle ind til Kunstmuseum Danmark.

Indsamling

- : ideen om MuseumsDanmark – den ide er forladt i dag.

- : museets særkende er samlingen! Vi kan kun arbejde i 'det lokale'! hvordan kan vi arbejde på nationalt plan med museets samling? Det er svært at se! Vi kan selvfølgelig uddeponere til hinanden, og på den måde kan museerne få glæde af hinandens samlinger.

- : Ideen om MuseumsDanmark – skal genoptages! Vi etablerer forskellige samlinger som tilsammen dækker MuseumsDanmark. Vi skal gøre det, der er nødvendigt! Og husk: Fondene giver til de lokale museer! Det er vigtigt at have for øje.

- : vi fokuserer meget på det enkelte sted – men er det interessant! Hvad med det virtuelle museum? Alle opgaver - undtagen indsamling - kan samles nationalt uden at det berører det enkelte museum. De 4 øvrige opgaver kan sagtens samles nationalt.

- : det vigtige er koordineringen. Alle museerne specialiserer sig – fordi de er presset til at markere sig overfor hinanden. Vi skal alle have distinkte kendetegn, men det skal koordineres på nationalt plan. Der ligger for øvrigt allerede en plan for vores indsamling, men den kan gøres skarpere.

- : vi skal have mere koordineret indsamling! Nogle kunstnere (som f.eks. Erik A. Frandsen) er stærkt overrepræsenteret på museerne. Det skal koordineres så vi får en mere repræsentativ samling.

- : vi har et fint system med klare ansvarsområder – men det skal strammes op. Nogle respekterer det ikke længere – specielt på udstillingsområdet, hvor nogle museer går ind over andres områder. Jeg vil gerne tilslutte mig Ohrt: der skal være mulighed for at bytte værker. Men, det skal stadig være muligt for det lokale museum at beholde det enkelte, specielle værk, der stikker ud i forhold til museets samling (f.eks. en enkelt impressionisme på KUNSTEN). Den lokale forankring af samlingen er vigtig. Museerne skal bevare deres selvbestemmelse og selv bestemme, om de vil udskille værker.

- : den lokale forankring af samlingen er vigtig. Det giver den lokale opbakning, der giver den lokale økonomi.

- : vi arbejder på mit museum på at skærpe samlingsprofilen – og så er det nødvendigt indimellem at skubbe noget til side. Der skal skabes rum for, at man kan donere værker hos hinanden – større smidighed museerne imellem (så museet kan profileres skarper).

- : Jeg er bekymret for centralisering af magasiner og arkiver. De skal nødvendigvis ligge ude på det enkelte museum.

- : på SMK har vi uddeponeret Bjørn Nørgaards Menneskemuren i 75 år – det er et godt eksempel på, at museerne med fordel kan lade værker i samlingen blive vist dér, hvor det giver mest mening.

Bevaring og registrering

- : KID skal tilbage på SMK.

- : Regin er et dårligere system – det skal tilbage på hovedmuseet, så det kan indgå i et fagligt miljø.

- : det er vidunderligt at kunne registrere i Regin. Ligesom bevaring – skal ud i fællesmagasiner, så kræfterne kan frigives på museet, så skal registrering uddeles.

- : registrering og forskning skal ligge på den enkelte institution, da de hænger sammen. Og som en kommentar til ovenstående: Der er et uudnyttet forskningspotentiale i bevaring – derfor skal det ikke hovedløst løsrives fra muset.

- : registrering er grundforskning! Det skal vi passe på. Vi skal have det mellem hænderne.

Fælleskonserveringen: der er en skævvridning mellem fælleskonserveringen og konserveringscentre – midlerne er ikke retfærdigt uddelt. Kultur får langt flere midler. Vi er en vidensbank – det er en force, at det er centreret nationalt. Det er meget uheldigt med skævvridningen. Kulturhistoriske centre kan ansætte flere folk end vi kan.

- : fjernmagasin og nærmagasin: der skal være begge dele. ALT skal ikke fjernes fra museet. Man kan have et fjernmagasin til værker, der ikke ses så tit.

Registrering skal ligge i fagligt miljø – vores fotografier er meget vanskelige at registrere i KID. Men, vi skal huske, at KUAS finansierer ophavsretten, når vi publicerer på KID – gør SMK også det?

- : det er vigtigt med det problem fælleskonserveringen påpeger. Vi skal finde en holdbar løsning. Det er vigtigt for kontinuiteten i konserveringsarbejde, at konservatorerne er med hele vejen! Udredningen skal kigge på fælleskonserveringen. Og det kan sagtens ske i samarbejde med hovedmuseerne.

Forskning

Ohrt: kravene til forskning er mange – det er svært for museerne at leve op til kravene. Hvordan kan vi styrke forskningen? Klyngedannelser, centerdannelser – samarbejde? SMK nye forskningscenter – er under etablering.

Vi har pt. etableret en fælles phd med Jorn museet – hvordan får vi flere af den slags samarbejder?

Aarhus Uni: Museerne tænker ikke på tværs af institutionerne. I er mange forskere på museerne. Hvorfor tænker I ikke universiteterne med? I skal komme 'ind' i universitetet!

- : vi er nogle museer (bl.a. Esbjerg Kunstmuseum og Museet for Fotokunst) der har fundet sammen – i et forskningscenter – men det er sket på baggrund af et fælles fagligt indhold. Vi har en føler ude hos Odense Universitet (syddansk) – hensigten er at lægge kræfterne sammen og lave fælles strategi, så vi på nationalt plan får volumen. Så også de små museer kan bidrage. Vi lægger kræfterne sammen, men har som forskere den daglige gang på den enkelte institution. Det er vigtigt for de små institutioner.

- : der er allerede rigtig meget tværgående forskning – der involverer en bred vifte af institutioner. Det sker også i samarbejde med universiteterne. Det ville være rigtig gavnligt, hvis denne udredning kunne bidrage med en oversigt/en situationsanalyse, over det forskningssamarbejde, der allerede foregår. Og så skal vi langt hellere tale om et AUM i stedet for et ABM samarbejde. AUM – arkiver, universiteter og museer. Vi har et langt større slægtskab med universiteterne end med bibliotekerne.

Ohr: det er en god ide med oversigt/situationsanalyse. Men spørgsmålet er, er der en national strategi på området? Der er mange enkeltstående eksempler – men er der en strategi på det samlede område?

- : måske er der brug for en overordnet koordinering, så vi får blik for hvad der er af muligheder. Kan staten skabe overblik – i forbindelse med udredningen – og i samme åndedrag tænke den nye forskningsnorm (Kulturministeriets Forskningsstrategi) ind i arbejdet?

Ohr: vi har på SMK ½ forskningskoordinator (Nationalmuseet har 1). Hvis vores ½ koordinator kunne blive samfinansieret til 1 – kunne hele landskabet af kunstmuseer bruge vedkommende. Vi mangler folk, der kan hjælpe med forskningskoordineringen.

- : vi mangler nogle til at hjælpe med at skaffe midler! Forskningskoordinator. Men, den fælles strategi skal udspringe af en fælles faglig profil (som tilfældet med det konkrete samarbejde vi laver med museet for fotokunst). Vi allierer os med dem, der har større volumen.

Samarbejderne er personbårne. Vi har ingen formaliserede samarbejdsaftaler - men det kunne sagtens formaliseres.

- : forskningsprojekter skal skabes med rod i den enkelte samling – så kan projekter derfra udvikle sig på tværs af grænser og skel. Så længe der er økonomi til det. Frikøbsmidler er nødvendige.

For museer i yderkanterne er det vigtigt, at forskningen stadig er lokalt forankret – ellers får vi ikke faglige folk til yderkanten. Og så skal vi huske de regionale udviklingsråd (midtjyske museers udviklingsråd) det er vigtige organer.

- : hvis vi skal løfte forskningen – kan vi ikke få dagligdagen til at hænge sammen. Vi kan ikke sende en medarbejder af sted til et forskningscenter. Fleksibilitet er derfor vigtig! Det er ikke nødvendigt, at medarbejderen sendes afsted til et forskningscenter under hele forløbet. Vi skal ikke være så rigide i tilrettelæggelsen.

Der hvor jeg savner kvalificering, er i dialogen med specialister – så der kan ske udvikling af forskningen.

- : Hvilket forskningsbegreb arbejder vi med? Det er vigtigt at have et udvidet forskningsbegreb – der f.eks. kan indeholde forskning i formidlingen. Den traditionelle kunsthistoriske forskning er jo blot én måde, man kan forske på, på museerne.

Aarhus Uni: I taler om anvendt forskning – dermed snævrer I forskningsbegrebet ind. Mange af museernes forlag er ikke godkendt som forskningsforlag. I skal komme med på vognen (bibliometrisk faktor, peer review). Forskningsorganisering og talentudvikling er utrolig vigtigt – I skal komme med! I tænker for snævert på den enkelte institution.

- : Alle museer skal kende og bruge Kulturministeriets forskningsstrategi.

- : det internationale – bliver glemt i denne debat! Hvor ligger det internationale i dette skema? Vi laver meget internationalt forskningsarbejde.

- : museerne forsker ikke kun i traditionel kunsthistorisk forskning! Vi skal huske kunstnerisk grundforskning! Basal forskning lavet af kunstnere og fysikere med museet som initiativtager og deltager. Lige så væsentlig som den forskning der laves på universitetet. Skal føres til referat – grundforskning! Lige så vigtig som basisforskning.

Formidling

Ohr: på SMK har vi to phd'er, der arbejder med formidling. SMK skal lave center for formidlingsforskning. Hvordan gør vi forskning i formidlingen bedre nationalt?

Er vi gode nok til at koordinere udstillinger? Arken, Louisiana og SMK – vi koordinerer udstillinger de næste 4 år frem.

Webtv – på SMK producerer vi udsendelser til DR2. Kan vi få egen digital kunstmuseums kanal? Et fælles projekt.

Out reach – kan vi samle fælles erfaringer? Hvad gør vi hver især?

Kataloger – vi laver alle kataloger, men hvordan med de forlag vi bruger – er de accepteret som forskningsforlag?

Oplevelsesøkonomi - Vi mangler fora, hvor vi kan diskutere oplevelsesøkonomi. Vi er alle 'købmænd' der skal tjene penge – hvordan kan vi samle erfaringer?

- : det lyder spændende – det digitale og webtv, som SMK vi lave. Vi vil gerne have muligheden for at deltage på flere seminarer, hvor SMK kan delagtiggøre resten af museumsverdenen i SMKs planer.

- : i KUAS ses formidling som fællesmusealt anliggende. Der er behov for at differentiere. Der skal mere fokus på hvordan kunstmuseerne formidler – til forskel fra de andre museer.

- : der er brug for oprydning i, hvad formidling er: Hvad mener vi, når vi taler om formidling? Der er mange forskellige former for platforme at lave 'formidling' på.

- : en kortlægning af formidlingsaktiviteterne vil være brugbar - der er noget, der er meget lokalt, og der er noget, der er nationalt. Der er udstillinger, der trækker mange gæster, der er udstillinger der er smallere. Som museum er vi både public service institution og en butik, der skal løbe rundt.

Ohrt: Som museum er man nødt til at have forskellige platforme, hvor der kan formidles. Vi er nødt til at være bevidste om brugerne – og henvende os til dem på flere platforme.

Afsluttende – hvad skal vi huske:

- : det internationale – kunstmuseerne har mange internationale samarbejdsrelationer (til forskel fra kulturhistorie).

- : det er farligt, hvis vi lader den finansielle krise præge den nye museumslov for meget! Vi laver en lov der skal gælde for fremtiden.

- : inddelingen mellem lokale, regionale, nationale enheder skal nedtones – vi arbejder meget mere på tværs af enhederne. Både indsamlings- og forskningsmæssig.

- : enhver ændring skal være ide-båret. Hvis vi skal komme med input til en samlet vision – skal vi vide, hvilken vej vi går? Er vi ude i et britisk projekt? Outreach? Er vi ude i et spansk projekt?

- : Det lokale betyder mindre for kunstmuserne end for de kulturhistoriske museer. Det er den vision, der til sidst formuleres, der får betydning for os. Det lokale giver ikke i sig selv mening.